

Beleid Tc

Professionals creëren
een respectvolle en
inspirerende leeromgeving

Stichting
Openbaar
BasisOnderwijs

OBODB

Professionals creëren **Stichting**
een respectvolle en **Openbaar**
inspirerende leeromgeving **BasisOnderwijs**

Beleid Toelating en Verwijdering leerlingen Stichting OBODB

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Begripsbepaling.....	3
3. Toelatingsbeleid - algemeen.....	3
4. Toelatingsbeleid – procedures.....	4
4.1 Procedure toelaten van leerlingen	4
4.2 Procedure niet toelaten van kinderen.....	5
4.3 Procedure toelating bijzondere categorieën leerlingen	6
5. Ordemaatregelen.....	7
Time-out.....	7
Procedure opleggen van een ordemaatregel.....	8
Hoe te handelen bij het opleggen van een ordemaatregel.....	8
Schorsing	8
Crisisplaatsing:.....	9
6. Ondersteuningsbehoefte	9

Juni 2015

1. Inleiding

De leerplicht en de vrije schoolkeuze van ouders bepalen verregaand het systeem van toelating en verwijdering. Nederland kent een leerplicht. In de Leerplichtwet staat dat kinderen met ingang van de maand volgend op die waarin ze vijf jaar zijn geworden, leerplichtig zijn. Toelating is daarom het uitgangspunt, weigering de uitzondering.

Toch kan het voorkomen dat een school een leerling niet kan toelaten. Met dit document is de procedure voor toelating, weigering en verwijdering van leerlingen op scholen van Stichting OBODB vastgelegd. Binnen de kaders van de wettelijke bepalingen is het bevoegd gezag verantwoordelijk voor de vaststelling en de uitvoering van beleid inzake toelating, verwijdering en schorsing en veranderen van school van leerlingen. Dit beleid dient er met name toe om de belangen van leerlingen, ouders en leerkrachten te beschermen. Ons beleid is gebaseerd op de nieuwe wetgeving sinds 2014 en op het kader Toelating en verwijdering van VOS/ABB

De wet schrijft voor dat een bevoegd gezag dat een leerling wil verwijderen eerst een andere school moet vinden die de leerling wil toelaten, voordat verwijdering mogelijk is. Kortom, een leerplichtige leerling mag in beginsel niet van onderwijs verstoken zijn. Ouders zijn vrij in de keuze van de school waar hun kind onderwijs volgt. Deze vrije schoolkeuze speelt altijd een rol, ook als de school (het bestuur of de gemeente) een spreidingsbeleid hanteert.

In het toelatingsbeleid van Stichting OBODB staat de schoolkeuze van de ouders voorop. Als die keuze niet kan worden gehonoreerd, kunnen de mogelijkheden voor het kind op een van de andere scholen van de stichting worden bezien en, waar nodig, binnen het samenwerkingsverband.

De bevoegdheden inzake de toelating van leerlingen zijn volgens het managementstatuut van Stichting OBODB gemandateerd aan de directie van de school. Een besluit tot schorsing of verwijdering van een leerling valt onder de bevoegdheid van de directeur-bestuurder. Bij besluiten inzake toelating, verwijdering en schorsing van leerlingen dienen de in deze nota aangegeven procedureregels gevolgd te worden.

2. Begripsbepaling

In deze beleidsnota toelating, schorsing en verwijdering van leerlingen wordt verstaan onder:

- a. Aanmelding
kennisgeving door ouders aan de schooldirectie van de wens om hun kind op de betrokken school onderwijs te laten volgen.
- b. Toelating
voorlopige inschrijving van het kind door de school.
- c. Inschrijving
definitieve inschrijving van het kind op de eerste daadwerkelijke en wettelijk toegestane dag van schoolbezoek.
- d. Schorsing
ontzegging van de toegang tot de school

In het kader van de wet Passend Onderwijs kan ook sprake zijn van een tijdelijke plaatsing op een school. In onze begripsbepaling is dat een tijdelijke inschrijving. Een dergelijke plaatsing moet altijd schriftelijk met de ouders overeengekomen worden.

3. Toelatingsbeleid - algemeen

De scholen van Stichting OBODB staan in principe open voor elk kind, vanaf de 4-jarige leeftijd, waarvan de ouders/verzorgers inschrijving wensen. Inschrijving kan pas plaatsvinden nadat de ouders door de directie geïnformeerd zijn over het karakter van de school. Bij de kennismaking wordt in ieder geval aandacht gegeven

aan de volgende onderwerpen:

- de wijze waarop het onderwijs georganiseerd is, zoals beschreven in de schoolgids, die de ouders/verzorgers op de website van de school hebben kunnen inzien;
- voor de daadwerkelijke inschrijving op de eerste schooldag hebben de ouders een ingevulde vragenlijst over gedrag en/of bijzonderheden van het kind aan de school verstrekt.
- De inschrijving vindt plaats door de directie op de eerste schooldag van het kind. De directie draagt er zorg voor dat voldaan wordt aan de wettelijke voorschriften:
 - inschrijfformulier;
 - melding van de inschrijving via BRON;
 - indien van toepassing, de melding van de inschrijving aan de school van herkomst;
 - indien van toepassing, de ontvangst van een onderwijskundig rapport.

Inschrijving kan, onder naleving van hetgeen hieronder bij 4.1, 4.2 en 4.3 is genoemd, worden geweigerd in het volgende geval:

Indien er, onder andere op grond van het onderwijskundig rapport, het intakegesprek of het advies van de peuterspeelzaal (of een andere voorschoolse voorziening) gegronde redenen zijn om te verwachten dat het kind meer ondersteuning of voorzieningen nodig zal hebben dan de school redelijkerwijs kan bieden vanuit haar in het ondersteuningsprofiel van de school vastgelegde basisondersteuning.

4. Toelatingsbeleid – procedures

Binnen Stichting OBODB zijn procedures opgesteld, aan de hand waarvan een zorgvuldige besluitvorming kan plaatsvinden inzake het toelaten of niet toelaten van leerlingen.

4.1 Procedure toelaten van leerlingen

- a. Informatie door de school
Aan ouders wordt op verzoek informatie verstrekt over de school. De schoolgids kan van de website van de school gedownload worden.
- b. Gesprek / rondleiding
Ouders worden de mogelijkheid geboden een gesprek te hebben voordat hun kind op school start. In het gesprek komen o.a. de volgende onderwerpen ter sprake:
 - de wijze waarop het onderwijs op school georganiseerd is;
 - de mogelijkheden die de school heeft om kinderen met extra ondersteuningsbehoeften voldoende extra aandacht te geven.Tevens hebben de ouders bij deze gelegenheid de mogelijkheid een rondleiding door de school te krijgen.
- c. Aanmelden
De ouders/ verzorgers melden hun kind aan bij de school van hun keuze via een inschrijfformulier. Ouders moeten (zo mogelijk) een jaar voor de datum waarop zij inschrijving wensen hun kind schriftelijk aanmelden.
- d. Informatie verstrekt door de ouders
De ouders/verzorgers zorgen voor een zo goed mogelijk beeld van de ontwikkeling van hun kind. Van de ouders wordt verwacht dat zij relevante informatie geven of overleggen die mede afkomstig kan zijn van het consultatiebureau, de RIAGG, de Onderwijsbegeleidingsdienst, de huisarts, de school- en/of kinderarts of een andere door school en ouders geaccepteerde deskundige.
De school hanteert een 'Kijklijst voor ouders' als aanvulling op het aanmeldingsformulier. Daarin geven de ouders de specifieke ondersteuningsbehoeftes van het kind aan. Van de ouders wordt verwacht dat relevante wijzigingen in de ontwikkeling van het kind tussen het tijdstip van aanmelding en daadwerkelijke intrede in de school worden gemeld aan de directie van de school.
- e. Aanvullende informatie
In de vragenlijst voor ouders wordt aan de ouders toestemming gevraagd om bij de betreffende voorschoolse voorziening (kinderdagverblijf, peuterspeelzaal) aanvullende informatie op te vragen.
In de vragenlijst voor ouders' wordt aan de ouders toestemming gevraagd voor het opvragen van aanvullende informatie aan instanties die al betrokken zijn bij de ondersteuning van het kind en of gezin.

Na ontvangst van de aanvullende informatie kan eventueel een gesprek tussen school en ouders plaatsvinden. Het is zaak van tevoren nauwkeurig te onderzoeken of een kind geplaatst kan worden. Als de inschrijving eenmaal een feit is, kan e.e.a. slechts worden teruggedraaid d.m.v. de verwijderingsprocedure.

f. Toetsing

De school waar toelating wordt verzocht toetst de vastgestelde ondersteuningsbehoefte van het kind aan het ondersteuningsprofiel van de school. Kan de school zelf in de ondersteuning voorzien, dan kan de school het kind op die grond niet weigeren. Kan de school zelf niet in de ondersteuning van de leerling voorzien dan is het verplicht in overleg met de ouders naar een school te zoeken, die wel in de ondersteuningsbehoefte kan voorzien. Dit kan ook een school voor speciaal basisonderwijs of een speciale school zijn. Het vinden van een andere school is een resultaatverplichting van het bevoegd gezag. Deze draagt dit over aan de betrokken school. Het samenwerkingsverband kan hierbij ondersteunen.

De school heeft 6 weken om te besluiten over het verzoek tot toelating en mag deze termijn met maximaal 4 weken verlengen. Het moment waarop de termijn gaat lopen zal veelal de datum zijn waarop het aanmeldingsformulier is ingevuld door ouders.

g. Definitieve inschrijving

De daadwerkelijke inschrijving vindt plaats op de eerste schooldag van het kind of na schriftelijke bevestiging hiervan aan de ouders door de directie.

4.2 Procedure niet toelaten van kinderen

Besluit

Op grond van de verkregen informatie neemt de directie een besluit over de toelating. Mocht het besluit negatief uitvallen, dan zal de directie dit schriftelijk en met redenen omkleed aan de ouders mededelen. In deze brief worden de ouders ook gewezen op de mogelijkheid om na ontvangst van de beslissing bij het bevoegd gezag schriftelijk bezwaar te maken tegen de afwijzing. Als de schooldirectie niet binnen uiterlijk 10 weken na aanmelding een beslissing heeft genomen over het verzoek tot toelating, dan wordt de leerling geacht te zijn ingeschreven op de school.

Weigeringsgronden

Bij het nemen van de beslissing over het niet toelaten van een leerling worden de volgende afwegingen gemaakt:

- de school kan de nodige ondersteuning niet bieden
Scholen zijn wettelijk verplicht om één keer in de vier jaar een schoolondersteuningsprofiel vast te stellen. Hierin wordt opgenomen welke extra ondersteuning de school kan bieden aan leerlingen die dat nodig hebben. Het profiel is op de website van de school te vinden, zodat ouders kunnen nagaan welke extra ondersteuning de school kan bieden.
Het is niet mogelijk in het algemeen aan te geven wanneer de school een kind kan weigeren als het denkt de vereiste ondersteuning niet te kunnen bieden. Uitgangspunt bij deze beslissing is in elk geval een afweging van de individuele belangen van het kind tegen het algemeen belang van de school. Hierbij dient het schoolondersteuningsprofiel in acht te worden genomen, evenals de afspraken die zijn gemaakt in het samenwerkingsverband over de begeleiding van leerlingen met een ondersteuningsbehoefte. Afgewogen moet worden of de combinatie van een handicap en de extra ondersteuning die daardoor noodzakelijk is, spoort met de mogelijkheden van de school.

Hierbij kunnen de volgende factoren meegewogen worden:

- het aantal kinderen dat in de betreffende groep al extra ondersteuning nodig heeft
- is redelijkerwijs aan te nemen dat het kind het onderwijs op de basisschool (met alle daarbij behorende faciliteiten) normaal zal kunnen volgen
- kan de school de verwachting geven dat de extra tijd die het kind nodig heeft ook in de toekomst voor dit kind beschikbaar is

- de mogelijkheden van de leerkracht / het team.

- ernstige verstoring van openbare rust en orde

Een weigering vanwege een te verwachten ernstige verstoring van rust en orde is mogelijk. Het kan dan gaan om het gedrag van het kind, maar ook om het gedrag van de ouders. In een dergelijk geval is het kind vaak afkomstig van een andere school, die de leerling verwijderd. Het verzoek om toelating maakt deel uit van de verwijderingsprocedure van die andere school. Het bevoegd gezag dat over het verzoek om toelating beslist, moet motiveren waarom de overtuiging bestaat dat door toelating van dit kind de orde en de rust op de school verstoord zullen worden. De geldende gedragsregels zijn het toetsingskader, samen met de vraag of de school, voor zover aan de orde, de vereiste opvang kan bieden en indien nodig daarvoor organisatorische en/of personele aanpassingen moet en kan doorvoeren. De criteria voor verwijdering van een leerling kunnen een leidraad zijn bij het besluit de toelating te weigeren wegens ernstige verstoring van rust en orde.

De volgende overweging kan hierbij betrokken worden:

- zal de extra ondersteuning die het kind nodig heeft niet ten koste gaan van de andere kinderen in de groep?

Voor een leerling die extra ondersteuning behoeft, geldt dat de toelating pas wordt geweigerd nadat het bevoegd gezag een andere school bereid heeft gevonden de leerling toe te laten. Dit na overleg met de ouders en met inachtneming van de ondersteuningsbehoefte van de leerling en het schoolondersteuningsprofiel van de aanmeldschool. De andere school kan ook een school voor speciaal onderwijs zijn, een school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs of een instelling voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs.

- geen ruimte meer vanwege het aantal leerlingen

Het is mogelijk dat op een school de groepen vol zijn waardoor er geen plaatsingsmogelijkheden zijn voor die school. De stichting OBODB is dan verplicht het kind op een andere school van het bevoegd gezag toe te laten binnen redelijke afstand van de school van keuze.

b. Bezwaar

Als ouders binnen zes weken na ontvangst van de beslissing bezwaar maken bij het bevoegd gezag, krijgen zij binnen vier weken na ontvangst van het bezwaarschrift een met redenen omklede beslissing van het bevoegd gezag. Alvorens te beslissen hoort het bevoegd gezag -of in opdracht een lid van de staf- de ouders of verzorgers. Ook kan het bevoegd gezag besluiten tot een onafhankelijk derden oordeel over het bezwaar van de ouders. Het bezwaarschrift wordt ondertekend door de ouders of verzorgers ingediend en omvat tenminste: naam en adres van de indiener, dagtekening, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en de gronden van het bezwaar.

4.3 Procedure toelating bijzondere categorieën leerlingen

a. Toelating van kinderen van reguliere basisscholen

Voor plaatsing van tussentijd instromende kinderen wordt altijd bij de directie van de school van herkomst informatie ingewonnen, nadat de ouders hiervoor schriftelijk toestemming hebben gegeven. De directie van de school van herkomst is verantwoordelijk voor het opstellen van een onderwijskundig rapport en de uitschrijverklaring, en stuurt deze toe aan de nieuwe school. Zonder deze documenten kan een leerling niet ingeschreven worden.

b. Toelating (herplaatsing) van kinderen van een speciale basisschool.

De (her)plaatsing gebeurt alleen op pedagogische/didactische gronden die zijn verwoord in een onderwijskundig rapport dat is opgesteld onder de verantwoordelijkheid van de directie van een school voor speciaal onderwijs. Terugplaatsing op verzoek van de ouder kan alleen na onderzoek door de school, zo mogelijk in overleg met de Schoolbegeleidingsdienst. In het schoolplan van elke school staat vermeld dat er desgewenst gebruik wordt gemaakt van ambulante begeleiding vanuit het speciaal onderwijs. De school gaat

na of het mogelijk is om naast deze ambulante begeleiding extra formatie aan te vragen. De herplaatsing wordt tweemaal per schooljaar geëvalueerd.

5. Ordemaatregelen

Wanneer een leerling de gedragsregels overtreedt die binnen de school gelden, dan kan hierop worden gereageerd met een opvoedkundige maatregel of een ordemaatregel. Opvoedkundige maatregelen zijn pedagogische handelingen die beogen sociaal gewenst gedrag te bevorderen en leerlingen proberen te vormen. Voorbeelden van opvoedkundige maatregelen zijn een leerling na laten komen, een leerling strafwerk geven of het geven van een time-out. Omdat deze maatregelen de rechtssfeer van de leerling slechts zijdelings raken, gaat het hier om feitelijk handelen. Dit betekent dat opvoedkundige maatregelen door een leerkracht aan een leerling kunnen worden opgelegd.

Time-out

Een ernstig incident kan leiden tot een time-out met onmiddellijke ingang. Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

- In geval van een time-out wordt de leerling voor de rest van de dag de toegang tot de school ontzegd.
- Tenzij redelijke gronden zich daartegen verzetten worden de ouders/verzorgers onmiddellijk van het incident en de time-out gemotiveerd op de hoogte gebracht¹.
- De time-out maatregel kan eenmaal worden verlengd met 1 dag.
- De ouders/verzorgers worden op school uitgenodigd voor een gesprek. Hierbij is de groepsleerkracht en de directeur van de school aanwezig.
- Van het incident en het gesprek met de ouders wordt een verslag gemaakt. Dit verslag wordt door de ouders voor gezien getekend en in het leerlingendossier opgeslagen².
- De time-out maatregel kan alleen worden toegepast na goedkeuring door de directie van de school.
- De time-out maatregel wordt na toepassing door de schoolleiding schriftelijk gemeld aan het bevoegd gezag.

Naast opvoedkundige maatregelen bestaan er ook ordemaatregelen. Deze zijn in oplopende mate van zwaarte:

- de schriftelijke berisping;
- de schorsing;
- de verwijdering.

Het opleggen van een ordemaatregel kan nodig zijn indien sprake is van een zodanig wangedrag dat daardoor de rust, de orde, veiligheid of het onderwijsleerproces op school ernstig wordt verstoord. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan:

- een houding van grove onverschilligheid (hetgeen zich kan uiten in grensoverschrijdend gedrag en/of overmatig veel verzuim);
- een bedreigende houding van een leerling naar een leerkracht, een medeleerling, een (hulp)- ouder of naar school toe;
- het plegen van geweld tegen medeleerlingen, of medewerkers van de school en/of het veroorzaken van situaties die als onveilig worden ervaren.

¹ Als veiligheid voorop staat, en dat zal regelmatig het geval zijn, moet de time-out niet afhankelijk gesteld worden van het contact met ouders. De vraag blijft dan staan wat er moet gebeuren als de ouders niet te bereiken zijn. Eventueel is het verwijderen uit de klas en opvang elders in de school dan een oplossing.

² De time-out is geen officieel instrument, maar kan niettemin bruikbaar zijn bij onveilige situaties of bij het herstellen van de rust binnen de school: het is principieel geen strafmaatregel maar een maatregel in het belang van de school.

Ook wanneer een leerling zoveel aandacht van de leerkracht vraagt dat hierdoor het onderwijs aan andere leerlingen in het gedrang komt, kan schorsing en/of verwijdering volgen.

Omdat ordemaatregelen de rechtspositie van leerlingen raken, geldt dat uitsluitend het bevoegd gezag gerechtigd is tot het opleggen van een ordemaatregel. Voordat het bevoegd gezag tot verwijdering overgaat, kan het ervoor kiezen om eerst een schriftelijke waarschuwing voor een verwijdering te geven. Het bevoegd gezag is vrij in zijn beslissing of, en zo ja welke, ordemaatregel het wil nemen. Bij de beslissing om al dan niet over te gaan tot het opleggen van een ordemaatregel, dienen alle relevante omstandigheden van het geval te worden meegewogen.

Wil het bevoegd gezag overgaan tot het opleggen van een ordemaatregel, dan is het onder andere van belang dat:

- Er een evenredige verhouding bestaat tussen de overtreding die de leerling heeft begaan en de ordemaatregel die wordt opgelegd;
- De leerling een mate van schuld heeft gehad aan de normschending;
- De ordemaatregel door het bevoegd gezag wordt opgelegd conform de procedurele regels die hiervoor gelden.

Procedure opleggen van een ordemaatregel

1. Probleemsignalering; regelmatig contact met betreffende leerling en ouders hebben nog niet het gewenste resultaat gebracht; de leerkracht brengt het probleem in de leerlingbespreking c.q. bij de schoolleiding.
2. Collega's (schoolleiding, interne leerlingbegeleider) denken mee en geven suggesties; er wordt een handelingsplan opgesteld, uitgevoerd en geëvalueerd.
3. Een deskundige (bijv. consultatieve leerlingbegeleider) kan worden ingeschakeld voor overleg en een nader onderzoek.
4. De ouders zijn door de school diverse malen uitgenodigd voor een gesprek met als doel de ontstane problemen te bespreken en de situatie te verbeteren.
5. De school benadert in specifieke gevallen andere personen/instanties voor overleg en advies; dit kunnen afhankelijk van het probleem o.a. zijn: de schoolarts, leerplicht, de Raad voor de Kinderbescherming, bureau Jeugdzorg, Centrum voor Jeugd en Gezin. De Onderwijsinspectie wordt altijd geïnformeerd.
6. De school houdt verslag/dossier bij van de gebeurtenissen en gevoerde gesprekken met ouders en benaderde instanties.
7. De directeur informeert directeur-bestuurder.
8. Bij uitzonderlijk onveilige situaties (bv zware bedreigingen of ernstige geweldszaken), kan ook zonder voorgaande procedure tot schorsing worden overgegaan.

Hoe te handelen bij het opleggen van een ordemaatregel

Deze handleiding treedt in werking als er sprake is van ernstig ongewenst gedrag door een leerling.

Schriftelijke berisping

Als eerste ordemaatregel zal het bevoegd gezag normaal gesproken de leerling schriftelijk berispen. Als er onvoldoende aanpassing van het wangedrag wordt waargenomen, worden de ouders/verzorgers uitgenodigd op school voor een gesprek met de directeur en/of de directeur-bestuurder. Tijdens dit gesprek zal de ernst van de situatie worden benadrukt. Dit zal worden bekrachtigd door de leerling aansluitend op dit gesprek schriftelijk te berispen.

Schorsing

Pas bij een volgend ernstig incident, of in het afzonderlijke geval dat het voorgevallen incident zo ernstig is, kan worden overgegaan tot een formele schorsing. Wanneer het bevoegd gezag besluit om een leerling te schorsen, dan betekent dit dat de leerling tijdelijk het recht op deelname aan het onderwijs wordt ontzegd. Schorsing kan worden gezien als een ultieme mogelijkheid voor de school om aan een leerling een waarschuwing te geven voor

bepaald ontoelaatbaar gedrag. Er is pas sprake van een schorsing indien een leerling voor ten minste één dag wordt uitgesloten van het recht op deelname aan het onderwijs. De duur van de schorsing zal in verhouding moeten staan tot de aard en de ernst van de overtreding.

Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

- Het bevoegd gezag zal zo mogelijk voorafgaand aan het schorsingsbesluit de ouders hierover horen. Als de omstandigheden van het geval maken dat het bevoegd gezag de leerling per direct moet schorsen, dan is het verstandig om de ouders na het schorsingsbesluit te horen.
In het gesprek dienen nadrukkelijk oplossingsmogelijkheden te worden verkend, waarbij de mogelijkheden en de onmogelijkheden van de opvang van de leerling op de school aan de orde komen. Van het gesprek met de ouders wordt een verslag gemaakt.
- Het besluit tot schorsing wordt schriftelijk aan de ouders bekend gemaakt. In het schorsingsbesluit moet het bevoegd gezag de redenen van schorsing, de ingangsdatum van de schorsing en de duur van de schorsing aangeven. Daarnaast geldt voor openbare scholen dat zij in het schorsingsbesluit een bezwaarclausule moeten opnemen waarin moet staan vermeld dat als de ouders het niet eens zijn met de inhoud van het besluit, zij hier binnen zes weken na dagtekening een bezwaarschrift tegen kunnen indienen.
- De schorsing bedraagt maximaal een week.
- Gedurende de schorsing wordt de leerling de toegang tot de school ontzegd. Voor zover mogelijk worden er maatregelen getroffen waardoor de voortgang van het leerproces van de leerling gewaarborgd kan worden³.
- Bij schorsing blijft de onderwijkskundige relatie met de leerling in tact. Dit betekent dat de school maatregelen dient te nemen om te voorkomen dat de geschorste leerling een onderwijsachterstand oploopt gedurende de periode van schorsing⁴.
- Het besluit tot schorsing wordt ter kennisgeving verstuurd aan:
 - de leerplichtambtenaar
 - de inspectie onderwijs

Crisisplaatsing:

Het bevoegd gezag heeft de mogelijkheid in voorkomende gevallen over te gaan tot crisisplaatsing als blijkt dat uitvoering van het protocol schorsing op grote problemen stuit. Betrokken leerling wordt tijdelijk op een andere school binnen de stichting of samenwerkingsverband opgevangen. Crisisplaatsing vindt plaats binnen de kaders van de procedure schorsing.

Verwijdering

Verwijdering kan worden aangemerkt als een eenzijdige rechtshandeling van het bevoegd gezag van een school, waarbij aan een leerling de verdere toegang tot de school wordt ontzegd. Er is sprake van verwijdering, wanneer het bevoegd gezag de leerling niet langer ingeschreven wenst te hebben.

Er bestaan voor het bevoegd gezag twee gronden om een leerling te verwijderen:

- De school kan niet aan de ondersteuningsbehoefte van de leerling voldoen.
- Er is sprake van ernstig wangedrag van de leerling of de ouders.

6. Ondersteuningsbehoefte

Het kan voorkomen dat de school niet voldoende ondersteuning aan het kind kan bieden om tot leren te komen.

Om te bepalen welke beslissingsruimte het bevoegd gezag heeft, is het van belang vast te stellen of:

- de leerling formeel thuishoort in of toelaatbaar is tot het speciaal (basis)onderwijs dan wel;
- de leerling formeel thuishoort in het reguliere basisonderwijs.

³ Schorsing mag niet betekenen dat het doen van toetsen (denk aan cito-entree of eindtoetsen) wordt belemmerd. Dit vraagt passende maatregelen, bijv. het wel tot de school toelaten voor het doen van deze toets.

⁴ Het beschikbaar stellen van (thuis)studiemateriaal kan tot de mogelijkheden behoren.

Voor leerlingen die al onderwijs volgen op een school, maar die inmiddels extra ondersteuning behoeven, geldt dat de school eerst zelf moet proberen om de gevraagde ondersteuning te bieden. Wanneer het bevoegd gezag deze ondersteuning niet zelf kan bieden, moet het voor een plek op een andere school zorgen. Over een dergelijke beslissing moet overleg worden gevoerd met de ouders van de leerling. Het bevoegd gezag heeft hierbij te maken met een onderzoeksplicht ter beoordeling van de vraag of de school aan de ondersteuningsbehoefte kan voldoen.

Uit jurisprudentie is gebleken dat voor het verwijderen van kinderen de volgende reden kan worden aangevoerd:

- De leerling vergt een onevenredig groot deel van de tijd van de schoolorganisatie, waarbij niet of nauwelijks de algemeen omschreven curriculumdoelen worden bereikt.

Het bevoegd gezag kan de volgende onderdelen in zijn onderzoek naar de ondersteuningsbehoefte betrekken:

- de aard van de handicap en de daaruit voortvloeiende onderwijsbeperking;
- de beschikbare formatie en expertise van de leerkrachten;
- de mogelijkheid om alle leerlingen de vereiste aandacht te geven;
- de beschikbare externe hulp;
- afstemming tussen de benodigde ondersteuning van de leerling en de beschikbare ondersteuning.

Voorts moet het bevoegd gezag het schoolondersteuningsprofiel in zijn onderzoek betrekken. De school zal elk geval afzonderlijk moeten bekijken en het belang van het kind tegen dat van de school afwegen. Van belang is vooral dat deze afwegingsprocedure zorgvuldig is en dat adviezen deskundig, onafhankelijk en zoveel mogelijk eenduidig zijn. Bovendien moet de stem van de ouders voldoende worden gehoord.

Wangedrag

Van wangedrag kan in uiteenlopende situaties sprake zijn: (herhaaldelijk) schoolverzuim, overtreding van de schoolregels, agressief gedrag, bedreiging, vandalisme dan wel seksuele intimidatie. Verwijdering is een sanctie. Ook het wangedrag van ouders, zoals (herhaalde) intimidatie van leerkrachten, kan een reden zijn om een leerling te verwijderen. Of het bevoegd gezag tot verwijdering kan overgaan, hangt van de omstandigheden van het geval af. Er is geen algemene lijn. Het wangedrag moet in elk geval ernstig zijn.

Uit jurisprudentie is gebleken dat voor het verwijderen van kinderen o.a. de volgende redenen kunnen worden aangevoerd:

- Een voortdurend, storend, agressief gedrag van de leerling, waardoor de voortgang van het onderwijs wordt verstoord;
- bedreigend of agressief gedrag van de ouders van de leerling waarbij herhaling niet is uitgesloten en waardoor gegronde vrees is ontstaan voor de veiligheid van het personeel of de kinderen of voor de ongestoorde voortgang van het onderwijs.
- ook indien kinderen en/of hun ouders niet langer de identiteit respecteren, kan onder omstandigheden worden overwogen tot verwijdering over te gaan.

Procedureel is het volgende van groot belang:

- Er zijn gedragsregels hoe de school met wangedrag omgaat en wanneer de grens voor verwijdering is bereikt. Als een leerling niet weet wat de regels van de school zijn, kan de leerling niet op grond van overtreding van die regels worden verwijderd.
- (Lichtere) maatregelen ter voorkoming van herhaling hebben gefaald (schriftelijke berisping, schorsing);
- De leerling/ouders is/zijn gewaarschuwd dat bij eerstvolgende herhaling tot verwijdering wordt overgegaan.

Wanneer de leerling (of zijn ouders) ondanks eerdere gedragsafspraken en ondanks een laatste waarschuwing zijn gedrag niet verbetert, kan het bevoegd gezag, afhankelijk van de overige omstandigheden, tot verwijdering overgaan. Een licht vergrijp kan door herhaling uitgroeien tot ernstig wangedrag. Daarnaast is wangedrag denkbaar waarbij onmiddellijke verwijdering is geboden, zonder de genoemde eerdere maatregelen of voorafgaande waarschuwing. Dit geldt alleen in zeer ernstige gevallen.

Het bevoegd gezag maakt bij zijn besluit een afweging tussen het belang van de school bij verwijdering en het belang van de leerling om op de school te blijven. Verwijdering kan voor de leerling immers verstrekende gevolgen hebben. Hij verlaat een vertrouwde omgeving, er is een breuk in zijn ontwikkelingsproces en er kan zich

een terugslag op zijn verdere ontwikkeling voordoen. Dit geldt zeker wanneer de verwijdering plaatsvindt in de periode waarin besloten wordt over de overgang naar een volgende groep of naar het voortgezet onderwijs. Voor de school kan van belang zijn dat zonder verwijdering de rust en de veiligheid op de school niet langer gegarandeerd kunnen worden. Het is raadzaam in de verschillende stadia van de procedure de Inspectie voor het Onderwijs te raadplegen.

Procedure voor verwijdering

De onderstaande procedure gaat er nadrukkelijk van uit dat het gestelde in de voorgaande paragrafen reeds in acht is genomen.

1. Het bevoegd gezag vraagt, alvorens tot verwijdering te besluiten, in ieder geval de mening van de betrokken groepsleerkracht, maar liefst die van het team en ook van de Inspectie van het Onderwijs. Geeft dit (vastgelegde) gesprek geen aanleiding een laatste keer te proberen de situatie op te lossen, dan wordt formeel besloten tot verwijdering en wordt de verwijderingsprocedure in gang gezet. Het bevoegd gezag neemt eerst een voornemen tot verwijdering en daarna pas een besluit tot verwijdering. De school zorgt er voor het wettelijk verplichte onderwijskundig rapport over de leerling opgesteld te hebben.
2. De ouders worden schriftelijk uitgenodigd voor een gesprek waarin wordt gesproken over het voornemen van de school om over te gaan tot verwijdering. Het schoolbestuur en de ouders hebben de voorgaande periode geregeld met elkaar gesproken. Hierdoor weten de ouders dat het bevoegd gezag niet langer bereid is de oplossing op de huidige school te zoeken en dat er een nieuwe fase in werking treedt die op verwijdering is gericht.
Het voornemen tot verwijderen wordt door het bevoegd gezag onderbouwd en er wordt aangegeven waarom het belang van de ouders en de leerling moet wijken voor het belang van de school. De reden en het doel van het gesprek wordt aangegeven, maar ook een beschrijving van de verdere procedure.
Het gesprek dient om van de ouders te vernemen wat zij van de voorgenomen verwijdering vinden. Licht het voornemen zo nodig toe. Maak een verslag van het gesprek.
3. Vormt het gesprek met de ouders geen aanleiding om van het voornemen af te zien, dan bericht het bevoegd gezag dit schriftelijk en onderbouwd, met verwijzing naar het gesprek, aan de ouders en het personeel. In het definitieve verwijderingsbesluit moet het bevoegd gezag aangeven wat de grond voor verwijdering is. De redenen voor verwijdering worden gemotiveerd in het verwijderingsbesluit. Het bevoegd gezag maakt in het verwijderingsbesluit een afweging tussen het belang van de school bij verwijdering en het belang van de leerling om op de school te blijven. Daarnaast wordt in het verwijderingsbesluit aangegeven welke school bereid is om de leerling toe te laten en wat de datum van verwijdering is.
Voorts geldt dat in het verwijderingsbesluit een bezwaarclausule is opgenomen, waarin staat vermeld dat als de ouders het er niet mee eens zijn, zij de mogelijkheid hebben om binnen zes weken na dagtekening van het besluit een bezwaarschrift in te dienen bij het bevoegd gezag.
4. Voor alle gronden van verwijdering geldt dat het bevoegd gezag slechts definitief tot verwijdering over kan gaan als een andere school bereid is om de leerling toe te laten. Dit betekent dat het bevoegd gezag een resultaatsverplichting heeft en op zoek moet gaan naar een andere school voor de te verwijderen leerling. Het bevoegd gezag van een openbare school hoeft zich niet te beperken tot openbare scholen. Het zal alle scholen benaderen die op een redelijke afstand van de eigen school zijn gelegen. Kan het bevoegd gezag geen andere school vinden, dan kan het bevoegd gezag het definitieve verwijderingsbesluit niet nemen. Dat kan pas als een andere school bereid is gevonden de leerling op te nemen.
5. Een afschrift van het besluit tot verwijdering wordt ter kennisgeving opgestuurd naar
 - De ambtenaar leerplichtzaken
 - De inspectie onderwijs
6. Het bevoegd gezag is verplicht de ouders te horen over het bezwaarschrift.
7. Het bevoegd gezag neemt een uiteindelijke beslissing binnen vier weken na ontvangst van het bezwaarschrift.